

Я П О Н І Я

Виконала
Студентка 2- Б
Гужва Ірина

Столиця Японії

ТОКІО

Будинок парламенту Японії

- Найвищим органом державної влади є двопалатний Парламент, найстаріший в Азії. Він складається з нижньої Палати представників і верхньої Палати радників. Перша формується з 480 депутатів, які обираються на 4 роки; друга — з 242 депутатів, які обираються на 6 років. Парламент зобов'язаний приймати закони та бюджет країни. Він обирає прем'єр-міністра, надає уряду вотум довіри і позбавляє його довіри, звільняє некомпетентних суддів. Правлячою партією в Парламенті є Демократична партія Японії. Основна опозиційна парламентська сила — Ліберал-демократична партія. Обидві партії є послідовниками поміркованого лібералізму.

Державний устрій:

- Японія є унітарною демократичною національною державою з парламентською конституційною монархією. Її основний закон — Конституція 1947 року, ухвалено під тиском США після поразки країни в Другій світовій війні. Він базується на недоторканності прав людини, принципах пацифізму та визнанні японської нації носієм державного суверенітету]. За Конституцією влада в Японії поділяється на три гілки — законодавчу, виконавчу і судову. Першу представлено Парламентом, другу — Кабінетом міністрів і місцевими органами виконавчої влади, третю — Верховним і регіональними судами. Місцеві громади різних рівнів мають широкі права самоврядування. Основний закон передбачає відмову Японії від війни як засобу вирішення міжнародних проблем та відсутність інституту збройних сил.
- Формальним головою держави є Імператор Японії, символ державності і національної єдності. Він позбавлений права керувати країною й виконує лише церемоніальні функції. Чинним Імператором країни є Його Величність Імператор Акіхіто. Фактичним головою держави виступає прем'єр-міністр, голова Кабінету міністрів. З 30 серпня 2011 року цю посаду обіймає Нода Йосіхіко.

1. Сан-Франциський мирний договір

- Після закінчення воєнних дій на Далекому Сході й підписання акта про капітуляцію Японію окупували американські війська, що виступали від імені всіх союзних держав. Верховна влада у країні перейшла до рук американської окупаційної армії, яку очолював генерал *Дж. Макартур*.
- Американська адміністрація зробила дуже багато для ліквідації японського милітаризму, для впровадження конституції (почала діяти з 3 травня 1947 р.), проведення низки прогресивних реформ, які усунули середньовічні пережитки і спрямували країну на шлях буржуазно-демократичного розвитку. Так, у конституції 1947 р. владі імператора було надано номінального характеру — її обмежили статусом "символа держави та єдності нації". Завдяки аграрній реформі 1946—1949 рр. було ліквідовано поміщицьке землеволодіння. Держава викупила в багатіїв і продала селянам 80% усіх сільськогосподарських угідь. Отже, збільшився внутрішній ринок Японії. Крім того, серйозної структурної перебудови зазнала вся економічна система країни. Було успішно здійснено й реформу податкової системи, запропоновану американським фінансовим радником Доджем.
- Для підписання угоди про мир з Японією 20 липня 1951 р. у м. Сан-Франциско було скликано мирну конференцію за участю делегацій 52 країн. Однак на конференції були відсутні делегації азійських країн, з якими воювала Японія. Делегації СРСР, а також Польщі та Чехо-Словаччини відмовилися поставити свої підписи під угодою, що була підписана 7 вересня 1951 р.

-
- Того ж дня було підписано Угоду про безпеку між Японією та США, що закріпила перебування американських військ на території Японії.
  - Таким чином, хоч Японія відмовилася від Курильських островів і Південного Сахаліну, СРСР не підписав Сан-Франциської мирної угоди. Це дало змогу Японії поставити питання про Південнокурильські острови (Шикотан, Хабомаї, Кунашир, Ітуруп), які належали їй за Портсмутським договором.
  - Тільки у жовтні 1956 р. в Москві було підписано Спільну декларацію СРСР і Японії, що юридично припиняла стан війни між державами та проголошувала відновлення миру і добросусідських відносин між двома країнами. Мирну угоду так і не було підписано. ***Проблему островів не розв'язано й досі.***

2. Японське "економічне диво"

- Японія вийшла з війни зі зруйнованою промисловістю, зuboжілим сільським господарством і практично не маючи запасів паливно-сировинних ресурсів (за винятком кам'яного вугілля), та вже наприкінці 60-х рр. спромоглася посісти друге місце в капіталістичному світі за обсягом промислового виробництва, а на початку 70-х рр. — і за обсягом ВВП. Протягом 1955—1973 рр. темпи зростання японської економіки були найвищими у світі — близько 11% на рік. Це явище дістало назву японського "економічного дива", яке, втім, має цілком земне походження.

3. Внутрішнє становище та зовнішня політика

- Культурологи порівнюють японський національний характер із тростиною, яка згинається під поривами вітру, зливи, бурі, а потім знову випрямляється. Вони вважають, що японський народ протягом століть часто переживав стихійні лиха: руйнівні землетруси, повені, цунамі тощо. Він навчився терпляче долати перешкоди, труднощі лише загартовували волю народу. Всі ці риси національного характеру — мужність, терпіння, гнучкість — яскраво проявились в останні десятиріччя ХХ ст.
- Умови розвитку японської економіки в 70-ті рр. корінним чином змінилися. Зміни було започатковано кроками американського уряду із захисту долара ("два шоків удари Ніксона"). Японія змушена була піти на різке підвищення курсу єші, перейти до її "плавання". Конкуреноспроможність японських товарів на зовнішніх ринках значно знизилася. В середині 70-х рр. розпочалася енергетична криза, спричинена підвищенням майже в 5 разів ціни на нафту. "Нафтовий шок" став поштовхом до економічної кризи, яка охопила більшість розвинених держав. Падіння промислового виробництва в Японії в ті роки дорівнювало 19,3%, тоді як у США — 13,5%, ФРН — 11,2%.

-
- Вислідом кризи стало розроблення нової стратегії розвитку японської економіки. Ставку було зроблено на енерго- та матеріалозберігальні технології.
  - У ці роки наголос було зроблено на широкому застосуванні електронно-управлінських засобів у промисловості та сфері послуг. "Технотроніка", "мехатроніка", "інформатизація" почали визначати практичну діяльність корпорацій. Ці поняття означали першочергове виготовлення і застосування роботів-маніпуля-торів, верстатів із числовим програмним управлінням, розвиток інформаційної індустрії. Електронні фірми Японії, що випускають мікропроцесори, контролюють від 60 до 90% світового ринку окремих їх видів. Від середини 80-х рр. Японія потіснила США з позицій провідного виробника найсучасніших інтегральних схем, різних видів лазерів, оптичних волокон тощо.
  - Перебудова структури економіки в 90-ті рр. проходила також у напрямку зростання ролі інформаційних технологій в усіх сферах життя і реалізації концепції побудови в країні суспільства, головним продуктом якого будуть нові знання та інформація. Завершено створення загальнонаціональної системи обробки й передавання інформації, інтегрованої системи мобільного зв'язку, яка забезпечуватиме телефонні розмови, передавання комп'ютерних даних, електронну пошту тощо. Успіхи Японії в економіці багато в чому визначає активна науково-технічна політика, великі витрати на наукові розроблення, наявність великої кількості добре підготовлених фахівців.

Утім, не все в Японії було так добре.

- У другій половині 80—першій половині 90-х рр. кредитно-фінансова система країни почала кульгати. Річ у тому, що банки зменшили кредити на виробничі потреби, вкладаючи гроші в невиконавчі активи: цінні папери, земельні ділянки, нерухомість, витвори мистецтва. На ці речі виник спекулятивний бум, ціни на них різко зросли. Банки інколи проводили дуже ризиковані операції, давали гроші на авантюрні проекти без усяких застав, як заведено в Японії для "своїх" клієнтів. Склалася економіка "мільної бульки". У другій половині 90-х рр. стався її крах. У 1997 р. почалася глибока фінансова криза, за 2 роки японські банки втратили 1,2 млрд доларів. Криза потягнула за собою фінансовий обвал і в інших країнах Азії.
- Вихід із неї японський уряд шукає на шляху відходу від жорстких методів адміністративного контролю і переходу до моніторингу (вивчення, спостереження) економічних процесів. У жовтні 1998 р. парламент ухвалив основний пакет із восьми законів про реформу фінансово-кредитної системи під загальною назвою "Закони про фінансове оздоровлення".
- Того ж року прийнято черговий загальнонаціональний план соціально-економічного розвитку, який визначає головні пріоритети для економіки країни, накреслює способи й засоби їх досягнення.
- Отже, Японія вступила у XXI ст. в неоднозначному становищі.

Відносини з Україною

- У березні 1995 р. відбувся перший офіційний візит президента України Л. Д. Кучми до Японії. Під час зустрічі з вищими державними керівниками Японії, представниками ділових кіл особливу увагу було приділено питанням українсько-японського економічного співробітництва. Вельми важливе місце у програмі перебування української делегації в Японії посіли зустрічі й переговори з підприємцями. Останні виявили зацікавленість у співробітництві в таких галузях, як зв'язок, харчова промисловість, фармакологія. Після візиту президента України японсько-українські відносини набули довготермінової перспективи.

Запам'ятайте дати:

- 3 травня 1947 р. — набрання чинності конституцією Японії.
- 7 вересня 1951 р. — підписання Сан-Франциської мирної угоди.